

представата, че всичко което е завързано, затворено, заключено пречи на излизане на детето.

За самото раждане жената облича по-стари, но чисти дрехи. Такива са застлани и наоколо, такива са приготвени и за повиване на бебето. Обикновено циганките/ ромките раждат полуизправени или клекнали, хванати за нещо, а бабата помага всячески за ускоряване на процеса и намаляване на болките. Това може да стане чрез масажиране на корема и кръста, чрез налагане с нагорещена тухла или потапяне в гореща вода на родилката (фичери, кардараши, хорохоя, демирджии). За намаляване на болките на раждащата, грастарите ѝ дават да пийне ракия. Те вярват, че в случая може да помогне и „билка богородичка“*, която бабата накусва предварително във вода (вярване, битувало и сред българите – б.а.). От нея дават на родилката, а след раждането със същата вода най-възрастната жена от къщата напръсква всички членове на семейството с думите: „Да сте щастливи, да сте здрави” /”Те авен бахтале, те авен састипе”/. По време на чергарстването, момиче от шатрата на родилката обикаля с вода и клонки целия катун, напръства всяка шатра и каруца. Така тя съобщава за появата на новия член на групата. След приключване на раждането на родилката и на бабата се дава по чаша ракия, като тази, от която пие бабата се счупва (Марушиакова 1992-а: 63-64).

При “хорохане” рома от Североизточна България, бабата, която изражда бебета /”гебе”/, взема желязо и го слага до родилката за пази от лохци**. „... още щом булката започне да вика, се слага желязото, защото още от този момент до четиридесетия ден те идват и могат да нападнат новороденото. И туй желязо се държи при бебето 40 дена” (Петров, Маринов 2004: 52).

След като детето “се намери” и бабата го поеме в ръце, реже пъпната му връв с предварително подготвена ножица и я вързва с конец - задължително червен при “тракийските” калайджии, лингурари и фичерите и “какъвто има подръка, но само да не е черен, защото не е на хубаво” при останалите изследвани групи. Бабата при циганите/ ромите от Североизточна България слага на пъпчето специална главница, намазана с мехлем, за да не кърви. Това дава възможност кожата да се прибере и пъпчето става малко. “Забелязала съм, че пъпчетата на сичките цигани са малки, не са

* Бабата, която притежава тази билка, донесена от „божи гроб” се ползва с по-голям авторитет сред останалите баби

** „Лохците са едни същества, със смукала, като пиявиците. Те не се виждат от обикновените хора. Ако не се направи нещо, детето си отива” (ж., р.1929 г.)